

УДК 327

Белименко Д.Д.¹, Купіна Л.З.²

¹ студ. гр. Ю-210 НУ «Запорізька політехніка»

² викл. каф. ЗПН НУ «Запорізька політехніка»

ПОЛІТИЧНЕ НАСИЛЛЯ

Тема про насильство нажаль досі актуальна, особливо в політичній сфері життя. Зараз тероризм став гострим питанням і загрозою демократії. Щоб вирішити це питання важливо його дослідити і розуміти корінь проблеми. Є статті на подібну тематику, але вони не охоплюють і не розкривають характеристик людей, які схильні до політичного насилля і насилля загалом.

Насилля – це навмисна дія, спрямована на нанесення людині збитків або й на її знищення. Політичне ж насилля можна визначити як особливий тип дій, якими воля однієї людини чи групи людей нав'язується решті суспільства. Для цього використовуються найрізноманітніші засоби, а найчастіше – фізична сила.

Відомо, що подібну поведінку зумовлюють різні чинники – політичні, економічні, соціальні, релігійні, ідеологічні, етнографічні,

психологічні, територіальні, географічні, націоналістичні, сепаратистські й етнографічні. Тероризм – це конфлікт, який вирішують через насильство, а це є прямим порушенням прав і свобод людини.

В ході глобалізації тероризм набирає нових обертів. Оскільки політичних акторів стало більше, а влада більше не зосереджується лише в інституті держави, як це було раніше, то тепер складніше визначити і зрозуміти, чи це громадський активіст, борець за волю, революціонер, чи терорист. Свого ворога потрібно знати. Цілі та ідеали служать раціональному поясненню приналежності до терористів. Дійсна причина – сильна потреба в активній участі, приналежності до групи і посиленні почуття самоідентичності. Частіш за все членами терористичних організацій стають люди, які з тих чи інших причин зазнали труднощів у рамках існуючих суспільних структур, втратили чи взагалі не мали роботи, вихідці з неповних родин. Почуття відчуженості, що виникає в подібних ситуаціях, змушує людину приєднатися до групи, яка здається їй настільки ж антисоціальною, як і вона сама.

Перш ніж приймати закони, скеровані проти тероризму, і удосконалювати законодавство, необхідно чітко обумовити саме явище. Свого часу вважали, що терорист – це одне, а “борець за волю” – зовсім інше. Однак, будь-який терористичний рух має мету, і буває, що цілком шляхетну. Президент Трумен не міг засудити єврейського тероризму в Палестині. Президент Кеннеді не зважився виступити проти Фронту Національного визволення в Алжирі. Терористи можуть діяти і в ім’я волі. Як можна засуджувати терористичні акти, коли світова громадська думка співчуває цілям терористів! Чи означає подібна ситуація, що неможливо прийти до згоди щодо етичних норм, вживаних при оцінці збройних конфліктів? Відповідь на це запитання повинна зрушити з мертвого пункту дотримання світових правових угод, які сьогодні не діють. Самі терористи не можуть досягти своїми акціями політичних цілей. Надія покладається на те, що дії терористів породять відгук громадськості, і тільки це може забезпечити досягнення політичної мети.

У 1986 році ООН прийняла резолюцію, згідно з якою всі терористичні акти є злочином. Головний недолік цієї резолюції полягає у тому, що в ній не визначалося, що таке тероризм і терористичний акт. Не маючи твердого уявлення про тероризм, як можна прийти до згоди у формулюванні спрямованих проти нього законів! Між 1936 і 1981 роками було запропоновано більш, ніж 100 визначень тероризму. Необхідно продовжити роботу з прийняття антитерористичних угод. Одна з них повинна оголосити навмисне знищення мирного населення міжнародним злочином. Також інша конвенція повинна встановити відповідальність за використання терористами зброї масового враження, ядерної,

хімічної та біологічної. Після прийняття таких угод терористичні організації будуть поставлені на той сам рівень міжнародної відповідальності, що й країни, які визнали Женевську конвенцію 1929 року. Осуд країн, які фінансують, захищають і готують терористів, повинен передбачатися антитерористичними угодами. Оскільки визначення тероризму і досягнення щодо цього загальної згоди країн членів ООН є значною проблемою, можливо, було б доцільно визначити нові етичні норми ведення війни в сучасну епоху значного поширення тероризму.

Отже, треба підняти питання про тероризм і політичне насилля на міжнародний рівень і прописати основні положення. Терор можуть вчиняти і люди, які наче йдуть до доброї мети, але все, що порушує права і свободи людини, а також завдає шкоду не має бути дозволено і повинно регулюватись нормами закону. Вирішення проблеми тероризму не однозначне і не просте. Терористи і їхні дії повинні бути “прив’язані” до закону. Це повинно бути зроблено в контексті як національного, так і міжнародного права. США повинні бути готові відповісти тим, хто уможливорює терористичне насильство – країнам, які підтримують терористів і надають їм притулок. Якщо один із трьох чинників, на підставі яких існують терористичні організації (зброя, гроші і притулки), буде ліквідований, стане можливо дестабілізувати систему, у якій вони існують. Це повинно бути зроблено в рамках міжнародного права, за згодою широкого кола впливових держав, чи під егідою ООН. Діяти іншим чином було б справжнім варварством, це означало би стати подібно до терористів на шлях беззаконня, що протирічить будь-яким моральним, соціальним та етичним нормам. Незважаючи на те, що терористи схильні до невмотивованої жорстокості, справжніми злочинцями є лідери держав, які використовують їхні послуги у своїх зовнішньополітичних цілях.